

Празі створює культурну спілку "Українська громада", фонд допомоги малозабезпеченим студентам з України. Видає німецькою мовою книжку "Україна та її міжнародне політичне значення", в якій інформує Європу про нарід, сином якого був, і що цей нарід має право на свою державність.

УДК 621.3.99

2. НАУКОВІ ЗДОБУТКИ ІВАНА ПУЛЮЯ В ГАЛУЗІ ЕЛЕКТРОТЕХНІКИ І СВІТЛОТЕХНІКИ

Янович А.В. - студентка 2-го курсу
(Тернопільський приладобудівний інститут)

Науковий керівник: ст.викл. Липовецький В.Р.

Іван Пулюй - славетний український вчений, ім'я якого довгий час замовчувалось. Він відомий з дослідів над особливостями катодових променів та променів, які пізніше дістали назву рентгенівських. Дослідження Пулюя також стосуються галузі електротехніки і, зокрема, світлотехніки.

Іван Пулюй став винахідником багатьох фізичних і електро-технічних приладів: точного апарата для визначення механічного еквівалента тепла, фосфоренційної лампи, електричного телетермометра та запобіжників.

В галузі світлотехніки Іван Пулюй удосконалив виготовлення розжарювальних ниток для освітлювальних ламп. Він перший систематично займався дослідженням холодного світла, яке сьогодні носить назву неонового.

Важливе практичне значення мала запропонована конструкція телефонних станцій та абонентських апаратів з охороною проти сильних електричних струмів. Наступним винаходом Пулюя була переносна охоронна лампа, яка була запатентована в 1881 році і використовувалася гірниками довгий час у шахтах.

У 1881 році Івану Пулюю було доручено керівництво виробничим сектором дугових ламп. У цей же час він працював технічним консультантом промислової електротехнічної фірми і директором фабрики електроламп власної конструкції. В 1902 році Іван Пулюй став першим деканом першого в Європі електротехнічного факультету.

Велика заслуга Івана Пулюя у створенні першої в Європі електростанції на змінному струмі в Празі і запуску низки електростанцій на постійному струмі в Австро-Угорщині.